

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

5. februar 2025

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 107 (Alm. del) af 8. januar 2025

Spørgsmål

Vil ministeren opgøre størrelsen af følgende tiltag, så de hver især kan mindske uligheden målt ved Gini-koefficienten med 1 pct. point: 1) en forhøjelse af topskatten og 2) en højere generel regulering af overførselsindkomsterne? Opgørelsen bedes indeholde effekt på provenu, arbejdsudbud og BNP.

Svar

Det skal indledningsvist bemærkes, at en ændring i indkomstforskellene på 1 pct.-point målt ved Gini-koefficienten er en relativt stor ændring, som forudsætter markante ændringer i fx skatter og overførsler.

Der er til svaret taget udgangspunkt i gældende skatteregler inkl. de aftalte ændringer i forbindelse med *Aftale om reform af personskat* fra december 2023. Dvs. hvor topskatten udgør 7,5 pct. af indkomsten over 742.200 kr. (2025-niveau).

En forhøjelse af satsen for topskat med 19,7 pct.-point fra 7,5 pct. til 27,2 pct. vurderes at bidrage til en reduktion i indkomstforskellene på 1 pct.-point målt ved Gini-koefficienten.

Det bemærkes, at topskatteydere dermed får øget deres marginalskat fra 55,9 pct. til 74 pct. og har topskatteyderen en personlig indkomst på over 2.473.700 kr. (2025-niveau) øges marginalsatten fra 60,5 pct. til 78,6 pct. Stigningen i marginalsatten vil give anledning til en reduktion i arbejdsudbuddet. Grundlaget for at skønne over arbejdsudbudsvirkninger af ændringer i fx personbeskatningen er baseret på virkninger af marginale ændringer. En forhøjelse af marginalsatten med godt 18 pct.-point ligger reelt uden for det erfaringsgrundlag, som regneprincipperne bygger på. Dertil kommer, at der ved en stor stigning i beskatningen kan være afledte virkninger, som der ved mindre ændringer kan ses bort fra, herunder fx udflytning. Samlet set vurderes det, at anvendelse af regneprincipperne for marginale ændringer til skøn for virkningen af en stor stigning i marginalsatten, giver anledning til en undervurdering af de negative afledte adfærdsvirkninger.

Foretages der trods dette en opgørelse baseret på gældende regneprincipper, skønnes stigningen i topskattesatsen til 27,2 pct. at give anledning til et fald i arbejdsudbuddet svarende til 14.300 fuldtidspersoner. Med udgangspunkt i faldet i arbejdsudbuddet kan det med betydelig usikkerhed skønnes, at forhøjelsen af topskatten vil være forbundet med et merprovenu på 7,2 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd, jf. tabel 1.

Tabel 1

Økonomiske konsekvenser af en forhøjelse af topskattesatsen hhv. indkomstoverførslerne med henblik på en reduktion i indkomstforskellene på 1 pct.-point målt ved Gini-koefficienten, 2030-regler i 2025-niveau

	Umiddelbar saldovirkning	Saldovirkning efter tilbageløb og adfærd	Arbejdsudbuds- virkning	Virkning på BNP af lavere arbejdsudbud	Fordelingsvirk- ning målt ved Gini-koef.
	Mia. kr.	Mia. kr.	Fuldtidspersoner	Mia. kr.	Pct.-point
Forhøjelse af topskattesat- sen med 19,7 pct.-point	23,5	7,2	-14.300	-29,8	-1,00
Forhøjelse af de satsregu- lerede indkomstoverførsler med 17,4 pct.	-33,2	-34,5	-34.600	-32,7	-1,00

Anm.: Den afledte adfærdsvirkning af en forhøjelse af de satsregulerede indkomstoverførsler er baseret på en skalering af en tidligere opgørelse i forbindelse med svar på *Finansudvalgets spørgsmål 180 af 15. marts 2022*. For såvel topskatten som indkomstoverførslerne er der tale om markante forhøjelser, hvorfor der til de opgjorte adfærdsvirkninger er knyttet en betydelig usikkerhed, der afspejler, at de anvendte regneprincipper er designet til at skønne over marginale ændringer.

Kilde: Egne beregninger på basis af en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen samt grundlaget for opgørelser til svaret på *Finansudvalgets spørgsmål 180 af 15. marts 2022*.

Tilsvarende vurderes en forhøjelse af de satsregulerede indkomstoverførsler (dagpenge, kontanthjælp, SU, førtidspension og folkepension mv.) med 17,4 pct. at bidrage til en reduktion i de målte indkomstforskelle på 1 pct.-point. Forhøjelsen vurderes at være forbundet med offentlige merudgifter efter skat og afledt virkning på boligstøtte på 33,2 mia. kr.

En forhøjelse af indkomstoverførslerne vil bidrage til en svækkelse af det økonomiske incitament til beskæftigelse. Eksempelvis indebærer forhøjelsen en stigning i den årlige maksimale dagpengesats på godt 43.500 kr. (2025-niveau)¹, svarende til en stigning i nettokompensationsgraden for en gennemsnitlig enlig arbejder med 10 pct.-point fra ca. 67 pct. til ca. 77 pct.²

Det vurderes med betydelig usikkerhed, at en forhøjelse med 17,4 pct. vil reducere arbejdsudbuddet svarende til 34.600 fuldtidspersoner. Hvor arbejdsudbudsreduktionen af forhøjelsen af topskattesatsen hovedsagelig afspejler et reduceret arbejdsomfang blandt de allerede beskæftigede, er arbejdsudbudsvirkningen af forhøjelsen af indkomstoverførslerne hovedsagelig et udtryk for en lavere deltagelse på arbejdsmarkedet.

¹ Opgjort efter fradraget for de 3 karensdage.

² Opgjort med udgangspunkt i Økonomiministeriets familietypemodell og en skønnet årlig transportudgift på ca. 15.300 kr. samt en værdi af pensionsindbetalinger på 45 pct. efter skat og modregning.

Det skal endnu engang understreges, at der er tale om ændringer i en størrelsesorden, der ligger uden for det erfaringsgrundlag, som regneprincipperne for de afledte adfærdsvirkninger bygger på, hvorfor de anførte skøn for virkningen på arbejdsudbuddet er af beregningsteknisk karakter.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister